A.—**Sri A. G. RAMACHANDRA RAO** (Minister for Law and Education).—

(*a*) 923.
(*b*) 304.
(*c*) Nil.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, I beg to lay on the Table of the House copies of Notifications dated 24th and 29th February 1945, issued under the Mysore Motor Vehicles Taxation and Tolls Act, 1951.

I also beg to lay on the Table of the House copy of Notification dated 21st January 1956 issued under the Mysore Excise Act, 1901.

Introduction of Bills.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to introduce—

- (i) the Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1956;
- (ii) the Mysore Prisoners Bill, 1956;
- (iii) the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) (Amendment) Bill, 1956.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Sir, I beg to introduce the Madras Village Panchayats (Mysore Amendment) Bill, 1956 which has been published in the *Mysore Gazette*, Extraordinary, dated 24th February 1956 under Rule 48 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly.

Report by the Speaker of His Highness' Reply to the Motion of Thanks by the Assembly.

Mr. SPEAKER.—Under sub-rule 6 of Rule 14 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I report to the Assembly the reply received from His Highness the Rajpramukh to the Motion of Thanks for his Address. It runs as follows:—

> "To the Members of the Legislative Assembly, I have received with great satisfaction the expression of your thanks for the speech with which I opened the Budget Session, 1956, of both Houses of the Legislature."

ADDITIONAL AND SUPPLEMENTARY DEMANDS FOR GRANTS, 1955-56.

Mr. SPEAKER.—The next item of Business is voting of demands for supplementary and additional grants for the year 1955-56 (second instalment). I want to know from the members whether the demands one by one can be taken up or all together and voted at Five of the Clock.

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—One by one, Sir.

Mr. SPEAKER.—Some of them may not be discussed at all. Therefore I wanted to know.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We can select some demands.

Mr. SPEAKER.—Then, I will go demand by demand.

DEMAND No. 4.—FOREST.

10. FOREST.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

> "That a further sum not exceeding Rs. 2,34,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Forest'."

Can this be put to vote ?

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That a further sum not exceeding Rs. 2,34,100 be granted to the Government to defray the

(MR. SPEAKER.)

charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Forest' ".

The motion was adopted.

DEMAND No. 11—GENERAL ADMINISTRATION.

25. GENERAL ADMINISTRATION (EXCEPT SUB-MAJOR HEADS B AND C).

Mr. SPEAKER.—Motion moved:—

> "That a further sum not exceeding Rs. 1,64,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'General Administration (except sub-major heads B and C)".

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I oppose this demand.

Mr. SPEAKER.—Very vehemently ?

***Sri J. MOHAMED IMAM.**—Very vehemently too. The Finance Minister wants an additional grant of Rs. 1,64,600 under the head 'General Administration' firstly for furnishing and equipping the guest houses and secondly to meet the extra expenditure on account of the appointment of the new Minister and thirdly to meet the cost of training I.A.S. Officers, etc. I remember, when I was in office, that the then Opposition and the then Opposition Leader were criticising the Government bitterly for spending any amount as charges connected with guest houses. But after democracy was ushered in, we find that the charges on entertainment of guests and in furnishing guest houses have been mounting up gradually. I remember that prior to 1945, the annual charges on guests would not exceed about a lakh of rupees. Now I think the average annual expenditure on guest charges exceed Rs. 5 lakhs. In many a case I am afraid these expenses are luxuries and not necessities.

The Finance Minister wants Rs. 60,000 to meet the cost incurred for renewing linen, for purchasing cutlery and other items which could have very well been avoided. If I am not mistaken, the entire cost of the meeting of the ECAFE Conference was incurred by the Government of India, because they came here as their guests. It was the duty of the Government of India to meet the charges. This liability for the expenditure shoud rest on the Government of India. But here it is said that in order to accommodate the members of the ECAFE session the expenditure has to be incurred. So, I think that when the Government of India undertook to meet the cost of entertaining the members, it was no business of the Government of Mysore to spend any amount to entertain them. They have spent not a small sum but as much as Rs. 60,000. Again, I must point out, the guest houses are already very well equipped with linen, crockery and cutlery. They have ample of them. And it looks that the Government want to change all the equipment and make a good show by purchasing them afresh.

Mr. SPEAKER.—It is said 'for purchases of additional linen, crockery and cutlery'; not for replacement.

Sri J. MOHAMED IMAM.—For example, I once visited the Crescent House. It has got its own carpets, its own furniture. I found at that time that these carpets were changed and new ones brought and placed there. I do not know who purchased them and from which place. Those carpets were quite good. For the villagers they are all luxuries. If the present equipment itself had been continued, I think the members of the ECAFE would have been quite satisfied. Replacing the existing carpets and linen is a question for consideration. Sir, in this connection I may bring to the notice of the Hon'ble Leader of the House the disparity in the treatment of members at the Crescent House, and that we are all charged.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—You are not charged for accommodation.

Sri J. MOHAMED IMAM.—How we are treated I will say. Some members were bitterly complaining that the

Superintendent and others are not treating the members properly.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—This item relates to guests and not to Hon'ble Members.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Apart from this, since this was a liability on the Government of India, I think there was no responsibility on the part of the Mysore Government to incur this big item of Rs. 60,000. Sir, now I come to the salary of Ministers and others which comes to about Rs. 22,000.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Very small.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, I was requesting the Finance Minister when Sri T. Siddalingaiya retired that in these days of financial hardship and in these days when our entire financial equilibrium is in great jeopardy, not to incur any extra expenditure by the appointment of more Ministers. I think he also had assured me about it. Inspite of this, there was a rumour at one time that he would increase the number of Ministers by two or three. At that time, we advised the Chief Minister against expanding the Cabinet at enormous cost. I have nothing to say against the person who was appointed as Minister. He is my best friend. But I am speaking on a matter of principle. Is this the time, when we have got a huge deficit, when we have to depend on the Central Government—is this the time to increase the financial liability of the State by appointing an additional Minister even for this small period on an expenditure which comes to about Rs. 22,000 ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—He is not an additional Minister: he is a regular Minister.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I do not know what was the object of the Chief Minister in appointing an additional Minister. There were already six Ministers and they were carrying on gloriously. With the increase of the seventh Minister, I have not been able to notice any increase in efficiency or expeditious disposal of any matters. This was an item which could have been very well avoided.

A MEMBER.—But practically there were only six. There was a leave vacancy.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I know. I wish Sri Kadidal Manjappa a very speedy recovery, Sir.

There is again a sum of Rs. 10,000. needed under Travelling allowance to Ministers. This leads me to the question of frequent tours of Ministers. I know the Chief Minister wants to cut down expenditure. At least he says so before this House. But somehow he cannot and he does not seem to be very serious in cutting down expenditure.

Some additional grant has become necessary also on account of I.A.S. officers to the tune of about Rs. 12,000. What is the principle on which the State has to bear this expenditure ? I would like to know whether it is necessary and obligatory on the part of the State to incur this huge expenditure. I.A.S. officers are very good officers. But they are a financial burden to the State. Formerly there were the officers belonging to the Mysore Civil Service who were in no way inferior to the I.A.S. officers. In relation to our finances, I must consider that the I.A.S. officers are a white elephant. Simply because I.A.S. officers were posted, we have to incur additional liability to the tune of Rs. 12,500. This requires clarification.

Then there is the item under H.P. and D.A. I shall refer to it tomorrow. These are the items of expenditure which could have been easily saved and the amount diverted to national development works. On these grounds I oppose this motion.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narasipur).—Sir, I rise to offer my observations on these Demands.

Sir, I generally agree with the Leader of the Opposition. Sir, taking first the Supplementary Demand for Rs. 60,000 on Guest Houses, I wish to place before this House that the Government had towards this item, namely, Contingencies, a provision of Rs. 1,31,000 in the Budget for 1955-56. In the Budget that was presented to us yesterday, we find that the revised estimate under this head

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

is of the order of Rs. 1,20,000. It is not as though that the Government had no money to buy additional linen. What the Government wants is an additional sum of Rs. 60,000 for the purchase of linen and crockery. It is a costly luxury. In the year 1953-54, actuals under this head 'contingencies' under 'Guest Houses' were of the order of Rs. 81,568. The actual for the year 1954-55 was of the order of Rs. 78,813. The provision in the Budget for 1954-55 to the tune of Rs. 1,31,000 was there. The department should have acted judiciously and they should have confined their expenditure within these allotted amounts. I do not think we can accept this huge expenditure for furnishing guest houses. Guest houses, no doubt, might have registered an increased revenue and it will be reflected on the revenue side. I do not contest that issue. What I say is that the Government should try to limit themselves to the provisions of the Budget, especially in such cases.

The second item under the same heading is 'Hotels managed by Government—Hotel K.R.S.' Under this head they want Rs. 20,000 for the purpose of repairing sofas and replacement of curtains to living and dining rooms, purchase of crockery, cutlery and glassware. If the Budgetary provision under this Head for the year 1955-56 was looked into, we find that the revised budget, as contained in the Budget for 1956-57, is of the order of Rs. 1,50,000. Why should the Government want still an additional amount of Rs. 20,000? Even granting that the budget provision under the original Budget was lesser than in the revised budget, even then the amount that they have is sufficient to cover any further expenditure. The Government should have restricted themselves to this Budget provision. I may be permitted to point out to this House that under this head the actuals for 1953-54 was not more than 73,031 and for the year 1954-55, it was not more than 1,20,000. Therefore I submit, Sir, that the practice of approaching this House for supplementary grants on such simple matters as purchase of linen and other things, should be discouraged.

1 P.M.

In fact, last year at the Budget debate I suggested and in fact I have suggested several times that no expenditure should be incurred for these hotels by Government and they could be allowed to be run by private persons. Accordingly the Government were pleased to order that the Hotel Metropole may be run by private parties. It is now being run by private parties and we learn that they are running it on a profitable basis. Why should not this Hotel at K. R. Sagar also be given over to private persons? They could as well throw it open to public auction; they could get the necessary revenue without incurring any expenditure. Therefore, I submit that even this item cannot be voted.

Coming next, Sir, to Catering and Miscellaneous item, this item provides for entertainment of guests. In the Budget for 1955-56, the Government had in their command Rs. 80,000 according to the Revised Estimate. Do they still want another Rs. 20,000? Rs. 80,000 was sufficiently large. Even in the Budget of 1955-56—original budget—the allotment was somewhere about Rs. 60,000. Could they not accommodate with Rs. 60,000 a year towards entertainment of guests? Sir, we are a poor State and we should restrict our expenditure regarding entertainment in accordance with our means. We could ill-afford to provide such Guest Houses, with crockery and entertain the guests.

Sir, the next and most important item to which I wish to refer is about Allowances and Honoraria of the Ministers. Sir, as it is, the Hon'ble Ministers cost the people of the State to the extent of Rs. 3,28,000. This includes their Salary, T.A., Contingency. We have a provision of nearly Rs. 80,000 in the Budget Estimates for the year 1955-56 towards the travelling allowances of the Ministers. With such a large amount, I think, the Government must be in a position to adjust. The actual of 1953-54 is not more than Rs. 40,000. Even in 1954-55 the actual has not gone beyond Rs. 50,000. Now, they have already a provision of nearly Rs. 80,000 and in addition to that there is this supplementary demand. While the salaries of the Hon'ble Ministers do not cost us more than Rs. 70,000, the T.A. of the Ministers cost us nearly a lakh. Why should the Ministers tour so widely? They must restrict themselves to the budgetary provision and should not approach this House for supplementary grants for their T.A. In addition to this, Sir, there is a provision of Rs. 20,000 for Contingency; in addition to this they have the H.P. and D.A. So, I feel that the Hon'ble Ministers even now must forego this claim. I can bring to the notice of this House that on many occasions we see Ministers touring thousands of miles in as short a time as possible, attending four to five functions in a day, opening primary schools, unveiling portraits and things like that or even some other social activities. The Hon'ble the Chief Minister was pleased to state the other day that in the course of the tours of the Ministers he would see that business is also done. I noticed in the tour programmes of some of the Ministers that tours were undertaken to inspect certain sites; these are quite useful. I do not dispute the fact that Ministers must have greater contact with the masses. But, I still see that the masses could ill-afford this expenditure and it could be very well minimised and brought under control. The Leader of the Opposition said that the Chief Minister was anxious to do but he was not able to do it. I think the Chief Minister would be pleased to answer that issue.

Sir, in respect of the amount towards meeting the expenses in connection with the training of the I.A.S. Officers, I wish to submit that it should be borne by the Central Government itself. There was an agreement that in Part A States such charges should be borne by those Governments. That condition does not apply to Part B States because Part B States have very limited sources of income. In accepting some I.A.S. officers we have created the greatest possible discontentment in the State; so, this expenditure should not be met from our consolidated Fund. This Government should approach the Government of India and point out that it is their duty to train these officers. With these few observations I close.

*Sri K. PUTTASWAMY (Srirangapatna).—Sir, under the Head 'Government Hospitality Organisation', Government is asking for an additional grant of Rs. 83,000. In the Budget Estimates for the year 1955-56 there is a provision of 5·55 lakhs; according to the revised estimate it would be 5·62 lakhs. If the Government still wants Rs. 83,000 more, it would exceed six lakhs. I do not know whether Government is surrendering any items which were ear-marked under any other sub-heads. Under the Supplementary Estimates no such indication is given. I would very much like the Government to give that information whether they are surrendering any other items which were provided for under the Budget and why such a huge amount of Rs. 83,000 is required as an Additional Grant.

There is another item on which some information is very necessary before this House decides upon to grant, that is, under the sub-head 'c. Ministers'; the additional Travelling Allowance asked for is Rs. 10,000. It is reported that when a Minister had been to Delhi, he paid nearly one thousand rupees for his stay of three days there in a particular hotel. I do not know whether it is a fact. I shall be very happy if that is not a fact. Now that the Government have come forward for an additional grant of Rs. 10,000, I would very much like the Government to disabuse the minds of some of us about this point. If information on this point is given, it would go a long way in making up our minds to vote this Grant.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಎದುರುಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅತಿಥಿಗಳ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಈಗ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ನಾನು ಕ್ರಿಟಿಸೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ನಿಜ. ಆಗ ಆರೇಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು, ಅದರ ಅಂಕಿಅಂಶ ತರಿಸಿನೋಡಿದೆ, ಈಗ ಐದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಎರಡನೆಯ ಅಂಶ ಸಭೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಯಾರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ವೈಸರಾಯಿ ಒಬ್ಬರು ಬಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು, ಈ ದಿವಸ ಇಂಡಿಯಾದೇಶ ಪ್ರಪಂಚದ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಆ ಮಾನ್ಯತೆ ಎದ್ದು ತೋರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರುಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಯಾರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಅಡೀಷನಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏಕೆ ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತೆಂದರೆ, ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ವರ್ಷ ಬಂದಷ್ಟು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಷ್ಯಾದೇಶದ ಮಾರ್ಷಲ್ ಬುಲ್ಗಾನಿನ್, ಕ್ರುಷೇವ್, ಡಾ|| ಹಟ್ಟ, ಮೇಡಂ ಸನ್ಯಾಟ್ಸೇನ್, ಕಿಂಗ್ ಅಫ್ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯ, ಎಂಪರರ್ ಆಫ್ ಇರಾನ್, ಮಾರ್ಷಲ್ ಟಿಟೊ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದ್ದರು. Several distinguished people conferred us a great honour on us by their visit to the State. ಅವರಿಗಾಗಿ ಆಗುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಉಳಿದಭಾಗವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಭೋಜನ ಕೂಟಗಳು ಅಥವಾ ಟೀಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇಂಥವುಗಳಿಗಾದ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ನಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ನಾವೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖರಾದ, ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಗೌರವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಡಿಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆ ಮಾರ್ಷಲ್ ಬುಲ್ಗಾನಿನ್ ಮತ್ತು ಕ್ರುಷೇವ್ ಇವರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಗೆಸ್ಟ್-ಹೌಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕರ್ಟನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೆಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಾವು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಘನತೆ-ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—What about another item of expenditure in connection with the ECAFE meeting ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The same remarks apply there also. The Government of India bears a certain expenditure. Only a part of the expenditure is borne by us

ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ನಮಗಿನ್ನೂ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಸಂಚಾರ ಹೋದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವುಗಳೇ ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಕೌಂಟೆಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ರೂಲ್ಸು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯು ಯಾವ ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ವೆಚ್ಚಗಳೊಂದನ್ನೂ ಆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ—ಅದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಏನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಅನುಮಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಈ ಟೂರ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಟೂರುಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ, ಎಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವುವೇಳೆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ; ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು 400-450 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ, ಕೆಲವು ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸುಗಳಿಗೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿಯಾದರೂ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆಗ ಈ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹೊರತಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಯಾರೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯು ತನ್ನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರಿಂಗ್ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ತಹಲ್‌ವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೆ, ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಟೂರುಗಳು ಒಂದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಟೂರಿಂಗ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರೀಶಿಲನೆಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಒಂದಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಅದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಈ ಟೂರುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಆಕ್ಟನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಕೌಂಟೆಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ರೂಲ್ಸು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊಬಲಗು ತೀರಾ ಕಮ್ಮಿ ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಹೋಟಲ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಆ ರೀತಿ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸತಿಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹತ್ತಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡದಹಾಗೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಕಣ್ಣು ಎದುರಿಗಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದೂ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವೇನಾದರೂ ಸಿಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಗಲಿ ಸಂತೋಷ. ಅ ರೀತಿ ಅವರು ಕೇಳಬೇಕಾದದ್ದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದು. ನಾನು ದಹಲಿಗೆ ಆಗ ಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹವಾ ಸರಿಬೀಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏರ್‌ಕಂಡೀಷನ್ಡ್ ರೂಮನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಆಗ ನನಗೆ ಆ ಹೋಟಲಿನವರು ಏನು ಛಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳೊಂದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—What about the stay of an Hon'ble Minister in the Imperial Hotel ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I will answer that. They reserved an air-conditioned room. They reserved the best room. Best room ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಠಡಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಮಲಗುವ ಕೊಠಡಿ; ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಛಾರ್ಜು ಏನೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾರನೆ ದಿನ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಿಲ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೊಬಲಗು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಪೂರಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಪೂರಾ ವ್ಯಥೆಯೂ ಆಯಿತು. ಆ ದಿವಸವೇ ನಾನು ನಮಗೆ ಇಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಘನತೆ-ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾದ ರಾಜಮಾರ್ಗ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂದುಗಡೆಯೇ ಕೇಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.)

ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಜಾಸ್ತಿ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನು ಸಹ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಈ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇನೋ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಐದಾರಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್, ಲಲಿತಮಹಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ಮೊಬಲಗು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು, ಈ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕೋಣ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಿಕ್ಕದೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಗೌರ್ನರ್ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ನನಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಾಯವೂ ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳಲ್ಲದವರಿಗೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಛಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಸೌದೀ ಅರೇಬಿಯಾ ಧೊರೆಗಳ ಹಿಂದೆ 150 ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಮಾರ್ಷೆಲ್ ಬುಲ್ಗಾನಿನ್‌ರವರ ಹಿಂದೆಯೂ 60—70 ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ (ಗೌರಿಬಿದನೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇವರು ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾಕೇ ! ಹೀಗೆ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳೇ ?

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಈ ಸಭೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೇ actual ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಶ್ರೀ ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಶ್ರೀ ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟ, ಅವರು ಇವರು ಅರ್ಥಂಬರ್ಥ ಸಂಗತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇವರು ಅದನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಅರ್ಥಂಬರ್ಥ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು objection ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಕಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇರುವಾಗ 25 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು, 250 ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದು, ಅಥವಾ ಏನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಅವರವರ ಇಂಗಿತ ದೃಷ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದು ಸತ್ಯಾಂಶ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—May I request the Hon'ble Member to sit down. ತಾವೇನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ದೆಹಲಿ, ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸುಂದರವಾದ ಛತ್ರಗಳು ಇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಆ ಛತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಖರ್ಚೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ? (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಆಗಬಹುದು. ಅವರು ಯಾವ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಹೋಟಲನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರದವರೇನೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಅದು ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಮೆಟ್ರೋ

ಪಾಲಟ್ಸ್ ಹೊಟೇಲ್ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ customers ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿವಸವೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ದಸರ ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೆಟ್ರೋ ಪಾಲಟ್ಸ್ ಹೊಟೇಲ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಂದೇಹ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಮಾಡೋಣ. ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊಬಲಗು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಲದು. ದಿವಸ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್ಸ್, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇಂಥವಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಸಮಾಜ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಏನು ಬಯಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹಳೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಗೌವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳಾಗಿಲ್ಲದೇ, they should be Ministers as well as officers directly in charge of several departments. ಅದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ, ರಷ್ಯಾ ಇಂಥ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 300, 400 ಇರುತ್ತದೆ.

There is no difference between a Minister and the departmental head many a time. ಅದೆಲ್ಲಾ ನಾವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೇ ಅಥವಾ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಸಾಕೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಖಾಲಿ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿ ಆದಾಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲವೂ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಫಸ್ಟ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದಾಗ ಯಾರುಯಾರು ಯಾವ್ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂವ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಾವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.— The question is :—

"That a further sum not exceeding Rs. 1,64,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956 in respect of 'General Administration (except sub-major heads B and C)' ".

The motion was adopted.

DEMAND No. 17—SCIENTIFIC DEPARTMENTS

36. SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a further sum not exceeding Rs. 1,05,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Scientific Departments.' "

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T. Narasipur).—Sir, I rise to oppose this demand. In item No 1. I see that a sum of Rs. 1,950 is asked for to meet the pay and T.A. of Tractor Driver and Commercial Accountant appointed after the Budget estimates were passed. I would like to know why the Government did not give their sanction to the appointment of a driver when the tractor was bought. How can a tractor be driven without a driver? They did not think of this first. Many a time what happens is, a jeep or a tractor is sanctioned but the driver's post is not sanctioned, and the jeep or the tractor will have to be waiting in the office or so for a driver to run it. I think such a thing must be done away with. When the Government think of sanctioning the purchase of a jeep or a

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

tractor, they must also approve automatically the appointment of a driver. So I would like to know whether the tractor in question was in the possession of the department much earlier or whether the tractor was loaned to the department. These things have to be explained.

The other thing is, they want an additional sum of Rs. 83,500 to meet the cost of machinery and materials taken over from Bellara Gold Mines. All right, we will give sanction to the purchase. Is it for development they want to make use of this machinery ? Is it so ? Will they make use of the machinery for that ? If so, have they sanctioned the necessary staff to run it or will the Government once again come to us six months later with a supplementary demand asking a grant for the establishment sanctioned ? I would like to know these details so that we may accept this charge.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು 1,950 ರೂಪಾಯಿನ ಐಟಂ ಮತ್ತು 83,500 ರೂಪಾಯಿನ ಐಟಂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಡ್ರೈವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ನಡೆಸತಕ್ಕವನಿಗೆ ಡೈಲಿ ವೇಜಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾರಭ್ಯ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ತಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಆಗಲಿ, ಜೀಪ್ ಆಗಲಿ, ಕಾರ್ ಆಗಲಿ, ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೇ ಡೈಲಿ ವೇಜಸ್ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಚೆಗೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂತು. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಬೇಕಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

83,500 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳ್ಳಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೆಷಿನರಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ಬೆಳ್ಳಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯಾವಯಾವ ಸಾಮಾನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೆಷಿನರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಕೇವಲ ಮೈನಿಂಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೆಷಿನರಿ ಆದದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ Credit ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. Adjustment ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ 83 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕವೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಡಾವಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈನಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೆಷಿನರಿ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a further sum not exceeding Rs. 1,05,900 be granted to the Government to defray the charge which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Scientific Departments' ".

The motion was adopted.

DEMAND No. 23—RURAL DEVELOPMENT.

40-A. RURAL DEVELOPMENT.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a further sum not exceeding Rs. 24,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956 in respect of 'Rural Development' ".

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, Rural communicationsಗೋಸ್ಕರ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು 1955ನೆಯ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿನ್ನೆಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆತುರಾತುರ

ವಾಗಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಲ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಮೊದಮೊದಲು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆತು ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ನೇಮಕವಾದಲಾಗಾಯ್ತು ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಈ rural communications ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ್ ಆಬಾದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲವೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈಗ ಸಾಲ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Water supply scheme ಮತ್ತು sanitation schemeಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. Protected water supply scheme ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವ ಕಡೆ ಖರ್ಚಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR** (T.-Narasipur).—Sir, I rise to oppose this Demand. In the Explanatory Note, it is said that the Government have advanced the sum of Rs. 14 lakhs from the Contingency Fund. We know why a contingency Fund is Constituted. It is constituted under the provisions of the Constitution. We have put in 30 lakhs and constituted that fund when we passed the Budget for the year 1955-56. But for what purpose ? It is to meet unforeseen charges, for the purpose of meeting emergent unavoidable expenditure. Let us examine this demand in the light of that explanation. Sir, in the Budget estimates for 1955-56, the Government have provided four lakhs of rupees for rural communication. They could as well have provided 18 lakhs. It is not an item that was unforeseen. It was an item that was known to Government. We all value rural communication and what prevented Government from providing 18 lakhs for rural communication ? If the Government were forced to give straight away 14 lakhs from the Contingency Fund for rural communications, it means there was something other than natural and normal. Why should they do it ? and how have they allotted the amount ? I doubt that they must have promised grants to so many roads and rural works in the course of their tours and just to satisfy these promises, they must have taken these amounts from the Contingency Fund.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Even then it is good work done.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I agree. But I object to the procedure adopted. This is a supplementary estimate wherein a certain procedure is adopted ; the objection is not on the merits of the case. It is neither an unforeseen expenditure nor a budgeted expenditure. The Government have misused the amounts that they had under the Contingency Fund. The Government should have provided for it in the Budget, sought our vote and given us an opportunity to make our observations in respect of the distribution of the amount all over the State. Now they have provided for 14 lakhs from the Contingency Fund. We have had absolutely no say in regard to its distribution to the several places. Where is parliamentary control ? You say, 'we have spent it and give us supplementary grant.' Where is parliamentary control ? You are by-passing the entire budgetary procedure. The ratification is made no doubt. Congress is in a majority and it can get anything ratified. Is that democracy ? I submit Sir, that in respect of such huge commitments the Government should normally make provision in the Budget and take the suggestions of the House in respect of allotments.

Mr. SPEAKER.—In view of the suggestions given by the Hon'ble Members of this House, perhaps this expenditure has become inevitable.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—No, Sir, let Government include 25 lakhs under rural communication ; we will all vote it.

Mr. SPEAKER.—The budget provision is made before it is presented

(MR. SPEAKER.)

to this House. Suppose in the course of the debate, some suggestions are made for providing rural water supply and so on, should not the Government incur expenditure on those items and regularise it now ?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Can the Government give me an answer that this amount has been provided in response to the criticisms made in this House ? Let them say like that and let the Finance Minister accept that principle. I shall be glad.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Accepted. (*Laughter*)

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Very well, Sir. I have a precedent.

The next item under this head is 'National water supply and sanitation scheme'. That scheme is sent from the Centre. It is a very good scheme. But my point is, the scheme has not been put into operation in the State. We have no objection in providing five lakhs or ten lakhs. According to that scheme, some preliminary work was done ; several villages were selected ; estimates were prepared and all these four months, I do not see any progress. The year is about to end. What is the use of providing this amount ? You have not booked any outlay and you have not shown any enthusiasm to see that the scheme is implemented before the close of the year. Why this farce ? If the Government is serious and sincere, they should do it earnestly. There is no use in simply having a scheme in the books and stating something in the progress report of the Government. It must materially help the villagers, especially in a matter like pure drinking water-supply.

With these observations, I oppose the Demand.

Mr. SPEAKER.—If the amount is not utilised and if it is surrendered next year, these criticisms will hold good.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The end of the year is in sight. I anticipate nothing but surrender.

*ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಬಾರದು. ಈ Rural Communication, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ Distress Relief Works ಎಂದು ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆನಂತರ ಇತ್ತೀಚೆಗೂ ಸಹ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸೇವಾದಳ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕಲ್ಲೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಬರೀಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದುಸಲ ಜಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ಲಿಗಿವರೆಗೆ 8-10 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೇವಾದಳದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಮಾಡಿ, ಎರಡು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣುಹಾಕಿದರು, ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರವರೂ ಹೋದರು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಹೋದೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, I protest. He was treated with equal consideration.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—25 ಜೊತೆ ಎತ್ತು ಕಟ್ಟಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆ ರಸ್ತೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು. ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳಿಂದಲೂ ಮಣ್ಣುತೆಗೆದು ರಸ್ತೆಗೆ ಹಾಕಲು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ರಸ್ತೆಯು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಇದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಸಿದರು. ಹಾಕಿದ್ದ ಮಣ್ಣೆಲ್ಲ ಮಳೆ ಬಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣವೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆವಾಗ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣುಹಾಕಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ರಸ್ತೆ

ಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ಹಳ್ಳಗಳು ಬಿದ್ದು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇವೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ನಾವಾಗಲಿ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಯು ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಂಥ 100 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯವರಾಗಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಾಗಲಿ maintain ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. Initial stages ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೋ ಅಷ್ಟು, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು maintainಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಹೊಸರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಅದರ ರಿಪೇರಿ ವಗೈರೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಟಾರ್‌ರಸ್ತೆ, ಜಲ್ಲಿರಸ್ತೆ ಇವೆಲ್ಲ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬಾರದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀವು ವಹಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2 P.M.

Mr. SPEAKER.—Even the roads formed by putting earth require repairs.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I have no objection for the formation of roads; but, there is nobody to look after them. Neither the District Boards nor the Panchayets look after them. They are like 'No man's land.'

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It cannot be a total wastage; those newly made roads would at least serve one season or one year. It is only after that they require repair. It cannot be said that they are of no use at all.

Sri J. MOHAMED IMAM.—No, Sir. In the first year the labourers come and throw some earth and simply dump it. Roads which were very good in the first year are useless now. So, my view is that when Government form such roads they must fix the responsibility of maintaining them on somebody, it may be the District Boards or the Village Panchayets.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Minister for Industries).—I would like to offer some explanation on this point. It is laid down in the Village Panchayets and District Boards Act that all the roads which are not maintained by the Public Works Department are to be maintained by the District Boards and the Panchayets. But, if they are not doing it, that is a different issue. The amount of 14 lakhs for which sanction of this House is sought is meant to help the District Boards and Village Panchayets to complete the roads which they have undertaken to form or which they have proposed to form with joint effort. In the Government Order it is proposed that wherever local contribution of the people or the Village Panchayet or District Board is forthcoming, to them we should give priority. Therefore, it is not as though Government have provided this amount blindly. This amount is for giving to the District Boards and Village Panchayets and it is at the discretion of the Deputy Commissioners to allot funds to works where there are some grants from the Panchayets and District Boards. Incidentally if there are some roads for which grants are very essential, the Deputy Commissioners can at their discretion allot funds.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಫಂಡಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೇಕಡ 6¼ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ, ಹೇಗೆ?

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—Consolidated Fund.

* **Sri J. MOHAMED IMAM.**—It is not a question of provision. I am suggesting this in the interest of the Government and the public. In Kolar District and Chitaldrug District hundreds of miles of roads are formed. I would suggest to Government to make a survey as to how many such roads are lying uncared for in the States Government should see that those road. on which a lot of money is spent are properly maintained. My friend was saying that the money spent on these

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

roads is not spent properly but it is spent recklessly. I would like to know the arrangements made for the maintenance of these roads and the authority to whom they are entrusted to. For these reasons, I oppose this Demand.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ (ಯಳಂದೂರು).—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿ ಬಂದು ಅದರಂತೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಾವೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಫಾರಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಅವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಜೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದಲೂ ಮನವಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ 200-300 ಆಳುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕಲ್ಲ—50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಅವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಅವುಗಳು ಬಹಳ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದುವು. ಹೊಸದಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆವೆನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೇಕಡ 6¼ ಭಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೇಳಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಸ್ತೆಗಳ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಫಸಲನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ಮಳೆಯಿಂದ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಜೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೋದಸಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕಾಸಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ರೈತರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗ ಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹಣ ಯಾವಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪಶೀಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಷ್ಟು ತಪಶೀಲು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ರಸ್ತೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಜರೂರಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕಂಟಿಂಜೆಂಟ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಕಡೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ತಪಶೀಲು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಹ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಾವುವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಿ ಎಂದರು. ಆಗಲೇ ನಾನು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದವರ್ಷ L.S.G. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಯಾದರೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I should like to say, Sir, that Jodi Kannamangala road is now formed. There was no road at all there. Money has been provided and the road is formed ; 1¾ lakhs have been spent

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಜೋಡಿ ಕನ್ನಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಮಂಗಲ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿಂದ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಸ್‌ವೇಗಾಗಿ ಹಣ

ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಇರಬಹುದು, ಆ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ-ನಿಡಸಾಲೆ ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದ ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಒಂದೊಂದು ರಸ್ತೆಗೂ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ " National Water Supply and Sanitation Scheme in rural areas was sanctioned during December 1955 " ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ವಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯಲ್ಲ ಹುಲ್ಲು ಜೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಜನರು ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕುಡಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಪಂಪು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ನಲ್ಲಿಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಆ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವೇನಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. 20-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು. ತಿಟ್ಟಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಬಳಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಿಟ್ಟಮಾರ್ನಹಳ್ಳಿಗೆ 37,600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇಂಥಿಂಥ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಇಂಥಿಂಥಾ ಬಾಬಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಈ ಐಟಮನ್ನು ಸುಲಭನಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ , ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡುಗಳೆಂದೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದೂ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದೂ ಮೂರು ಬಗೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ N. E. S. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಹೊಸ ಮಣ್ಣು ಆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೆಲಮಂಗಲದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡಲು ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೂ ಮತ್ತು ಸೋಂಡೇಕೊಪ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆಗೂ ಈ ರೀತಿ ಹೊಸ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳ ಗುರುತೇ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ರಸ್ತೆಗಳು ಹೀಗೆ ರಿಪೇರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೂಡ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹಂಚಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಫಂಡಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೇನೋ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹಣ ಬಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳೆ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯಂತೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಯಾರ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಈ ತಮ್ಮ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಬಾಬು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಒಂದು ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೆ ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಗಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಎಯ್ಡ್ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಾಖೈರಿನವರೆಗೂ ತಿಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೂ ಇಂಥಿಂಥಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಾಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು; ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯೇನು, ಎಂಬ ವಿವರಗಳೊಂದೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಮೀರದಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೇಲೆ ಇದು ನಿಂತಿರುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದೇನೋ ಅಗತ್ಯವೇ ಹೌದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾತೀತವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವರು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ಏನು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ವರಮಾನದ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರವರು ಆಗಲೇ ಎತ್ತಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Hon'ble Industries Minister pointed out the provisions under which such roads ought to be maintained by District Boards or Village Panchayats as the case may be.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ವಿವರಣೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನೇನೂ ಚೆಲ್ಲಿದ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೋ ಅವರವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರ; ಅವರುಗಳಿಗೆ ಹಣದ ವರಮಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರ ವಿಷಯ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅವರವರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸವೆಂದಿಗೂ ಖಂಡಿತ ಜಯಪ್ರದವಾಗಲಾರದು. ಅಂಥ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪಂಚಾಯಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ಗ್ರಾಮದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೇನೋ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಶಿವಾಯಿ ಊರು ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—If the Hon'ble Member yields, I want to make it very clear. The District Boards and Village Panchayets Act has clearly provided—and the Hon'ble Member speaking is also a party to that—that whatever road is not maintained either by Government or any other local body, it shall be the obligatory duty of the Village Panchayet to maintain that road. So also in the District Boards Act it is provided that whatever road within the jurisdiction of the District Board is not maintained either by Government or by Panchayet, it shall be the duty of the District Board to maintain that road. But if it is the Hon'ble Member's contention that some of these roads are not being maintined by the Village Panchayets or District Boards, that is a different issue altogether. So it is not as though we are spending on roads without making adequate provision for their maintenance. If the Panchayats and District Boards are not in a position to maintain these roads, it is open to the Hon'ble Member to suggest such means as would enable the District Boards and Panchayats to take up these roads and maintain them properly.

Sri K. PUTTASWAMY.—Even now I am not better than what I was.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will read out the relevant provision.

> " It shall be the duty of every Panchayet within the limits of the fund at its disposal to make adequate provision for carrying out the requirements of the area

> under its jurisdiction in regard to the following matters :—
>
> . . . . . ."

If they cannot pay from their fund for maintenance, they should so re-allocate their fund to see that such roads as are very essential to them and within their jurisdiction are maintained. Similarly Government also within their own financial capacity have got to maintain roads.

I will read out the relevant section in the District Boards Act :—

> " It shall be the duty of every District Board to make, subject to such exceptions and conditions as may from time to time be made or imposed by the Government in this behalf, reasonable provision for the following matters within the area under its jurisdiction and when effective provision cannot otherwise be made outside that area :— . . . ."

So it imposes two responsibilities within the area of jurisdiction and outside the area. If it cannot do it, it is open to the District Board to make provision outside the area also.

> "(i) construction, repair and maintenance of public roads and other means of communication which are not under the control of any other local body or of the Government; . . . . "

When a road is formed, whether it is by the help of the Government or by the help of the people or by the combination of the help of both, it is the bounden duty of the District Board to make adequate provision for the maintenance of that road. This law has been passed and you are a party to it. To say that there is nobody to maintain the road and simply we are spending money for which adequate provision is not made, is not correct.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗಿರುವಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೂ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅವು ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ವರಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೀದಿಗಳ ಸಾಲುಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯದಿಂದಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯದಿಂದಲಾಗಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥ ರಸ್ತೆಯ ಸಾಲಾಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈವರೆಗೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೀಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ಏನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೇ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು-ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಅದು ಹಾಗೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2-30 P.M.

ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಾವಯಾವ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ತಾವೇನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ್ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಪ್ರೋಚ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.)

ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ತಾವೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಯಾವಯಾವ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಹಣ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is all clearly laid down in the Government Order itself.

Sri K. PUTTASWAMY.—We want to know what that Government order is. Government simply ask us for a grant of 24 lakhs I wish the Hon'ble Minister had placed all the information when he asked for the grant. He does not place all that information and he simply comes forward and asks us to give him a grant of Rs. 24 lakhs. And when we raise objection, then he comes out with information in a haphazard manner. I wish the Government had come forward and explained how this sum of Rs. 24 lakhs is going to be distributed, how the work will be carried out, and which will be the agency to distribute the grant. Without telling all these things, the Minister simply comes forward for a special grant of Rs. 24 lakhs. At least now Government may please tell us what is the order that they have passed on the question of alloting Rs. 24 lakhs for rural communications and National Water Supply and Sanitation Schemes, etc.

***Sri M. LINGANNA** (Nanjangud).—Ordinarily, no new grant is asked for under supplementary demand. Now a grant of Rs. 14 lakhs is being asked for under a new head called 'Grant-in-aid to Local Bodies'. Several confusions and confounded ideas have passed on either side. The Minister for Industries was good enough to read to us the relevant provisions under the Village Panchayets Act and the District Boards Act. Those provisions of course are very well known. Also they provide for the maintenance of roads undertaken by District Boards and also Village Panchayets. Certainly the District Boards and Village Panchayets have to maintain the roads which are within their respective jurisdiction. That matter of course is not at all a controversial one.

Now, at the time the Government sanctioned Rs. 14 lakhs probably every member of this House is aware that they have received a communication to the effect that the Government have sanctioned the amount. It has stated the amount sanctioned for each District and that this amount is to be spent for rural communications. And further it that stated wherever there is matching grant to the extent of 50 per cent, top priority must be given for such works. That particular order has given rise to a sort of expenditure from out of the exchequer of the in State in respect of expenditure of which the agency is not clearly defined. The Government order is there and it has been communicated to the Deputy Commissioners. Also a copy of the order has been sent to each and every member of the Legislature of the District concerned. But therein the words "if there is a matching grant to the tune of 50 per cent, such works should be given top priority" have taken away the obligatory duty of the Village Panchayets or of the District Boards from their purview. That is as per the order of the Government.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—No, Sir. It is not obligatory. Irrespective of sanction of matching grant, the grant may be distributed and the Deputy Commissioners have been authorised to spend the amount according to the needs of the roads.

Sri M. LINGANNA.—So even granting that the Deputy Commissioner is given the sole responsibility and discretion to distribute the sum of Rs. 14 lakhs, I still hold that that particular Order of the Government which vests power in the Deputy Commissioner to use it as he likes, is still vague. No doubt he is the head of the district and we do recognise that. But the amount to be distributed for local bodies must have been specifically mentioned in the Government order. Speaking of Mysore District, I should say, it should have stated; a sum of Rs. One to Two lakhs is granted to that District and this amount is to be spent throughout the District and the Deputy Commissioner is called upon to spend it on the roads that are being undertaken by the District Boards either for forming new ones or for maintaining of old roads or for the completion of uncompleted roads. If that was the trend in the Government order, there would not have been any confusion. Now, as per the Government order, the discretion lies and vests with the Deputy Commissioner. As far as I know, the Deputy Commissioner has referred the matter to Taluk Committees. I am a member of the Taluk Committee. We have recommended that nearly 22 new roads be undertaken. All these roads are maintained neither by District Boards nor by the Village Panchayets. So such a contingency is there that the Deputy Commissioner, from out of the advice tendered by the Taluk Boards, may spend the amount on the roads that are not being maintained by the District Boards or by the Village Panchayets.

The explanation of the Hon'ble Minister for Industries has not dispelled the doubts still lingering in my mind and also in the minds of Hon'ble Members. Of course, his point is that whenever roads are formed under the 14 lakhs scheme, it is incumbent and also obligatory on the part of Village Panchayets or the District Boards to maintatin such roads. But that is when those roads are formed under resolution of the Village Panchayet or under a resolution of the District Board and then alone it becomes the paramount duty and obligatory duty on the Village Panchayet or the District Board to maintain them would arise. But here, it is not so. I ask one question. Where is such a provision made under the Government Order? That is why I said that it would have been better if the Rs. 14 lakhs had been made an outright grant to District Boards. It would then have become the obligatory duty on the part of District Boards to maintain the roads whether they are newly formed ones or whether they are part completed roads. But here there is no such provision made. This sum of 14 lakhs could be spent as per the discretion of the Deputy Commissioner. Wide discretion is given to him. We have recommended 22 new roads in Nanjangud Taluk itself but the amount allotted is Rs. 12,000. So there is every likelihood of 14 lakhs being used for the formation of new roads and when once these new roads are formed, there will be none to take care of them. This is the particular position. I am afraid that, that position is unassailable.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Apart from incapacity it may be dereliction of duty.

Sri M. LINGANNA.—I only submit to the Minister that the legal position of the local bodies is, as I submitted already, only when a resolution is passed by the District Board or a Village Panchayet they can take up maintenance of the roads. Until that is passed, they are under no obligatory duty to maintain the roads formed. Therefore it is a misnomer to interpret that when once the roads are formed with the co-operation of the villagers, it becomes an obligatory duty to maintain them. When once a grant is made out of the exchequer it is the look out of the Government to make a proper order for the use of the amount. This 14 lakhs is for the maintenance of new roads. I feel that in response to the appeal of the Members that the District Boards are not in a position to maintain the existing roads, that this 14 lakhs is granted for the roads formed by District Boards. I belive that these 14 lakhs is purely meant for the roads formed by the District Board. The Government order is so vague and it has given room for its expenditure in such a way that all the 14 lakhs would be spent on the formation of new roads over which there will be no controlling agency whatsoever, either Village Panchayets or the District Board. The Government Order is full of lacunæ. The object with which it is sanctioned is very good. The grant as such is good, apt and also quite needy. But the Order through which this-grant is conveyed, is one which even now needs amendments. Once these new roads are formed, there will be nobody to look after these roads. This is what Mr. Imam meant when he said that the

(SRI C. M. LINGANNA)

amount is as if spent on sand and earth.

Further I learn that this grant was sanctioned in November 1955 and was communicated to the Heads of Districts as late as January or February. The year ends in March. When the grant is made out in February, I do not know what agency on earth could undertake to spend fourteen lakhs. I also learn that some of the works that had been undertaken by the Deputy Commissioners had to be stopped and I have personal knowledge that some of the roads sanctioned in the Nanjangud taluk by the District Board for consolidation of roads have now been cancelled because the Government has not yet handed over the amount to the Deputy Commissioners concerned.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—For the information of the Hon'ble Member I may mention that there was some difficulty for about a week or two. The Accountant-General had put some queries in the matter. But we have subsequently got specific orders issued and the Deputy Commissioners are in receipt of the funds and the works are in progress.

Mr. SPEAKER.—Sri Linganna, you have already taken more time. You must conclude.

Sri M. LINGANNA.—There is only one more item, Sir, regarding development schemes. These schemes have been approved by the Government and I believe that works contemplated in most of the districts have the approval of the Central Government and necessary quota has been received by the Government of Mysore. But unfortunately the works proposed to be taken in the Chitaldrug and Mysore Districts have not yet been approved by the Central Government for the reason that estimates relating to these were not forwarded by the State Government to the Government of India in time. If there was any delay on the part of the Government of Mysore in this matter, I request that the State Government may move speedily in this respect and obtain matching grants from the Central Government in respect of these works in these Districts also.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ (ಪಾವಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಾಧುವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಾಧುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ, ಕೆಲವು ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಈಗ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಬೇಕು, ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈಗ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಜಲ್ಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇತುವೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ವರ್ಟ್‌ಗಳು, ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. National Highways ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ quota ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ quota ಇದೆ. ಆ ಮೇಲೆ District Board Roads, Inter-Village Communication Roads ಎಂದು ಇದೆ. ನಾನು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ ವಿನಾ, ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ maintain ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದೊಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಹತ್ತಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾನು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ವಿಚಾರ

ವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರ ಹೇಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನನಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಬಂತು. ಅದು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಂತುಗಳನ್ನು (instalments) ಕೊಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ವಿಪರೀತ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ rural communication roads ಅನ್ನತಕ್ಕವುಗಳು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು re-classification ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ, National Water Supply and Sanitation Schemes ಏನಿವೆಯೋ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಮೈಸೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಗೈರೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ತರಿಸಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಆ ಸಂಶಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಣವೂ ಸಹ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ National Rural and Urban Water Supply Scheme ಗೋಸ್ಕರ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಅದು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಾನು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರದವನಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಕೂಡ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೇಲುಕೋಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವುಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳುಂಟಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದ್ದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೋ ಎಂಬಂತಿದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾಲ ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತೀರ ಕಡಿಮೆ—ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಜನತೆಗೆ ನಮ್ಮ ವಾಗ್ದಾನವೇನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ರಸ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಹೃದಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಸಬೇಕು ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ. ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 3-30 P.M.

The House rose for Lunch at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದ ಖರ್ಚನ್ನರಿತು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹಣ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನವರಿ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ತಿರು

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ).

ಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅನಾನುಕೂಲ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ ಮಾಡಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರು ವೀಸೆಪಾಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದೂವರೆಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನಾನುಕೂಲವಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿಯಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂಚೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ವರ್ಷಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಮಿಕ್ಕರೂ ಮಿಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ವಾಹನಸೌಕರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದುಮೈಲಿ ದೂರವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಐದು ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಸೇತುವೆ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಸಲ ಉಳಿದರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ನಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹಂಚಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಹೋಬಳಿ ದಮ್ಮನಿಂಗಳದ ಬಳಿ ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿತ್ತು. ಈ ಹಣ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ 19 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೋ ಏನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ಆ ಕಟ್ಟೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದದಾಸ್‌ರವರು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಸಳೂರು ಹೋಬಳಿ ಹೆರೂರು ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಹರಿಯುವ ಸಣ್ಣದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಹಣ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹಣ ಬಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಒದಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹಣ ಉಳಿಯಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ನಾವೀಗ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವಾರಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಈಗತಾನೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು, ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಖರ್ಚು

ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ಮೈನ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಆಗಿರುವ ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆ ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್‌ವರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ರಿಲೀಫ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸವಾಗಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕಲ್‌ವರ್ಟ್ಸ್-ಸೇತುವೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ.

ಈ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೀಗೆ ವೃಥಾ ಹಣವನ್ನು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ—ಅದರಲ್ಲೂ ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸೇತುವೆಗಳೇ ಇನ್ನೂ ಆಗದೆ ಅವು ಹಾಗೇ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾಗೇ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಈ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪೂರ ದುಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಯೋಜನೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಕೋಟಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಬ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಸಾಲ ಎತ್ತಲು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೇ ಹಣದ ವರಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆಗ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಅವರಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಈ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇಂಥ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳು ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅನಂತರ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಖರ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೀಗೆ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

***Sri S. SRINIVASA IYENGAR.**—I want a clarification from the Hon'ble Minister for Industries. The Leader of the Opposition raised an issue that no provision has been made for the maintenance of those roads in the villages. The Industries Minister misquoted Section 23. Section 23 has an explanation attached to it. The Explanation reads as follows :

> "'Village road' in this clause means all roads in the village *thana* and *vonies* . . . ."

Grama *thana* has a further definition. Section 23 reads :

> "It shall be the duty of every Panchayet within the limits of the fund at its disposal, to make adequate provision for carrying out the requirements of the area under its jurisdiction in regard to the following matters:—. . . ."

That is the obligatory function. Out of that, see No. (1) :

> "construction, repair and maintenance of village roads . . . ."

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

What is meant by 'village road' is explained in the Explanation attached to that Section. The Hon'ble Minister read part of the Section and said that the Village Panchayet is responsible for the maintenance of those roads in answer to the query raised by the Leader of the Opposition. The Explanation is quite clear. Its obligatory duty to maintain inter-village communication road is going to be laid down by spending Rs. 14 lakhs. So I wanted to know whether the Section quoted by him covers the question raised by the Leader of the Opposition.

Mr. SPEAKER.—No new meaning can be read into the provisions of the law. You should only interpret it in a proper way.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I was led to believe that the Village Panchayet was responsible for the maintenance . . . .

Mr. SPEAKER.—No new meaning can be read into it.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—Whatever roads are not maintained either by Government or any other local body, it shall be the obligatory duty of the Village Panchayet to maintain those roads. A village road may mean a village *voni* which leads to a tank; it may be one mile, it may be two miles; it may be three miles. There is absolutely no limit whatever prescribed. Supposing within 14 lakhs of rupees, we give a grant and construct a road which is one mile, or two miles, which may even be a *voni*; the Village Panchayet will maintain it. Whatever does not come within its purview, the District Board will maintain it. That is the position.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಾಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಈ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್‌ಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ಕೈಗೊಂಡ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೈಗೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ತಾವು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧಮಾಡಿ ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೈಹಾಕಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದೆ ಹಾಗೇನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೇನು ? ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ-ಕಾಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಜನರು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರವರೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಾಲಾಬಾದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯೇನೋ ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನೇನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮೂಲಕ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಇಂಟರ್‌ವಿಲೇಜ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದಮೇಲಂತೂ ಈ I.V.C. ರಸ್ತೆಗಳ ಸಾಲಾಬಾದು ಕಾಂಗಾರಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಸರಸ್ತೆಗಳ ಆರಂಭವೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೊಂದೂ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ವರ್ಷಾಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹಣವನ್ನೇನೋ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಈ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳ [illegible]ನು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರಿಂದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿ

ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಜನರು ಆ ನಿಮ್ಮ ಹಣವೇಬೇಡ ನಾವು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದೂರಿದೆ. ಅಂಥ ಊರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪೇಹಳ್ಳದ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನೇ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಆ ಊರಿನ ಜನರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆವೂರಿಗೆ ಬೋರ್‌-ವೆಲ್‌ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್‌-ವೆಲ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವರಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವ ಮುನ್ನ ಆ ರೇಟ್‌-ಪೇಯರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಅದು 3,000 ಜನ ನಾಗರಿಕರಿರುವಂಥ ಗ್ರಾಮ ಇಷ್ಟು ಜನ ನಾಗರಿಕರು ಇರುವಂಥ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಮಿಷಕೂಡ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀವೂ ಸಹ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಆ ಹಳ್ಳದಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಡಿ ಸಾಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಹಣ, ಇದು ನಮ್ಮ ಹಣ ಎಂದು ಭೇದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ಊರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹುಕುಂಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು ; ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಬಾರದೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಅನೇಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

4 P.M.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂಸಾಹೇಬರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈಗ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 4 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲದು, ಈ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊಸರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಅಥವಾ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್‌ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ maintain ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡನಂತರ ಈಗ ಹಾಲಿ ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 30-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ 55-56ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಎಂದರೆ 55-56ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲದೆ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಂತೆಯೂ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ 1 ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ರಯೂಪಾಯಿನಂತೆಯೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರ ವಶಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.)

ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ರಸ್ತೆಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಇದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಜೆನ್ಸಿ ಒಂದು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಜೆನ್ಸಿ ಇನ್ನೊಂದು. ಈ ಎರಡು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ವರ್ಷದ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು objection ಬಂತು. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಹಣವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ out-right grant ಆಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ Accountant Generalರವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕ್ರಮವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆದಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಆ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆದೇ ಪ್ರಕಾರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಕೂಡ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಿಜ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಎಕ್ಸಿಕೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂಥವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಆಖೈರಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ, ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಕೌಂಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಸವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಇದೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ಆಗದೇ ಉಳಿದ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಆಗದೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 56-57ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಬಹುದು, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ವಿನಾ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ P.W.D. ಆಫೀಸರಿಗೆ ಹೋದ ಬಿಲ್ಲು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಆಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಜಾಗ್ರತೆ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಆಗಿ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ improve ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಯಾವ ಗ್ರಾಮಸ್ತರೇ ಆಗಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಲೇಬರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ತೋರಿತು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರಲಿ ಬರದೇ ಇರಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಖಾಸಗೀ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ discretion

ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರಸ್ತೆ, ಯಾವ ಸೇತುವೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಹೋಗಿರುವುದು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂದರೆ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ತಿಂಗಳಿನ ಆಖೈರಿನ ವರೆಗೂ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು, ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಇದ್ದು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರು ಒಂದು ತರಹ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದವು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಷ್ಟು ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುವಾಗ ಹೊರಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ! ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಸಹ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Urban water supplyಗೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲಕೊಟ್ಟರು. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಪಹೊನ್ನಯ್ಯನವರು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ “ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳದೆಯೇ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು protected water supply ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ? ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾಕೆ ಹೊರೆಹಾಕಬೇಕು ? ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಕಾಲಬಂದಿದೆ. ಕಾಲಗುಣ ಜನರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ನಾವೇ ಮುಂದೆಬಂದು ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸುಮಾರು 80 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ, ನಾವಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದೂ ಕೇಳುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂ ಸಾಹೇಬರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೂ ಕೇಳುವುದು ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು rural communicationsಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡಿ. ಈ ಹಣ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಸಹ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ National Water Supply and Drainage Scheme ಎಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1954ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 15,45,000 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೂ ಸಹ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ National Water Supply Scheme ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬರು Sanitary Superintending Engineer, ಪ್ರತಿ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಈ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು Sanitary Circle ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಪನ್-ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೋರ್-ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಯಂತ್ರ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.)

ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಬೋರ್-ವೆಲ್ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ 40-45 ದಿವಸಗಳು ಬೇಕು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೋರ್-ವೆಲ್ ತೆಗೆಯಲು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಗ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಓಪನ್-ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ pump-sets, machinery ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 60-70 ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರಿನೊಳಗೆ ಇವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ 24 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 10,10,500 ರೂಪಾಯಿ; ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 12 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 7,75,650 ರೂಪಾಯಿ; ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ 14 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 5,49,500 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ 25 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 8,43,600 ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೋ, ಮತ್ತು ಇಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಜನಗಳು ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ protected water supply ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು maintain ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಇರುವಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು 1955ನೆಯ ಇಸವಿ ನವಂಬರು ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲಾಗಿದೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆಲ್ಲ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು, ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ P.W.D. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಗಳು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಬ್ಯಾಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಈ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದೂ ಸಹ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ rural water supply scheme ನಲ್ಲಿ R.C.C. ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ 8-10 ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ನಲ್ಲಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ರೋಗಾದಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲು Sylke pattern drains ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ದೂರ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಫ್ಲಷ್ ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. Brief Report on the working of the Medical, Public Health and L.S.G. Departments ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಈಗ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is: That a further sum not exceeding Rs. 24,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956 in respect of 'Rural Development'.

The motion was adopted.

DEMAND No. 26—INDUSTRIES AND SUPPLIES.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES (EXCEPT SERICULTURE).

Mr. SPEAKER.—The motion is:

"That a further sum not exceeding Rs. 11,01,900 be granted to the Government to

defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Industries and Supplies (Except Sericulture)'."

4-30 P.M.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I oppose this Demand. Under item 3 of Demand No. 26. Government want Rs. 1,92,200 for the purposes as explained in item No. 3 in the Explanatory Note. The Explanatory Note reads as follows:—

> "Item No. 3. For (i) the payment of part of the arrears of distillation charges and sales commission to M/s. W. J. Bush and Co., New York, pending final decision regarding the question of security deposit and (ii) programme of increased production in the Factory".

Sir, sandal wood is shipped from Mysore State to America for the purpose of distillation at America and sale. The commission is agreed upon. I want to know the commission that is due to them. I want also to know whether by payment of this the account would be finally settled. What relation the payment of commission has with the security deposit I want to know. Sir, security deposit to be furnished by the company is a different matter and payment of the commission is a different matter. Payment of the commission comes under profit and loss in the respective years and offer of security comes under security deposits; one has nothing to do with the other. By this, will not the profit and loss account of this year be seriously affected? Why was it not paid? Then, Sir, Government say that there is something about the programme of the distillation. What is the quantity that is distillated at America and how much you want to distil now? Do you want to increase the production of distillation at America and if so, how does it compare with your rates at Mysore State? These are the things that need clarification before we could go into the details.

Under item 7 there is another claim; it is under 43 d. Charges in England Other charges-1,00,000. The Explanatory Note reads as follows:—

> "To cover the following items as per Revised Estimates received from the High Commissioner for India in London.
>
> (i) Expenditure on clearance of consignment received in London.
>
> (ii) Sandal oil advertisement.
>
> (iii) Commission payable to French and Japanese Agents."

Sir, in the Budget we have under 47 Miscellaneous, a provision of nearly Rs. 90,000 or so towards the maintenance charges of the Trade Commissioner in London. Under the very same provision it is stated that some amount is to be transferred to the Sandal Oil Factory; 3/5th of this cost gets transferred to the Sandal Oil Factory, and this amounts to Rs. 53,360. I want to know, when there is an independent agency for the State of Mysore for the sale of sandal oil and other commodities, where this High Commissioner for India in London comes in and why do the Government of Mysore want to have the sale through the High Commissioner for India in London? Who handles the stock? We are told that the Trade Commissioner of Mysore State in London holds the stock. We are told that we are to spend a lakh of rupees for the office of the Trade Commissioner in London because the Trade Commissioner undertakes the sale of oil throughout the continent. Then, where does the commission arise? These are the issues that need clarification. There is no meaning in simply putting a Demand here and cite the requirements in a printed form. Before you want us to authorise the expenditure, you must tell us why you want it. With these few observations I request the Hon'ble Minister to clarify the point raised.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—Sir, in connection with affording financial assistance to the educated unemployed a meagre sum of Rs. 10,600 is provided for this purpose. I do not know whether it is merely a token of sympathy or whether Government really mean to do any substantial work in the line of giving relief to the educated unemployed. This House is not aware as to what the committee recommended in respect of giving relief to the educated unemployed. We do not know if applications were called for by means of advertisement or other systems of publicity, whether there was any choice or whether all the applicants were taken or whether this is a part and parcel of the scheme of the Planning Commission to relieve the educated unemployed. These are all facts which I would like to know from the Minister. I would also like to know the original grant and the additional grant and how much of subsidy is going to be given to these people and where they are going to work. We want some clear information on these points.

Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajpet).—I want another information, Sir. We all know that most of the sandal wood is exported to America for extracting oil. We have our own factory. Could we not extract oil from sandal wood here alone ? I want to know whether this is not possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಗಂಧದ ಮರದ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊರಗಡೆ ಅದನ್ನು ಮಾರುವ ದರ ಯಾವುದು, ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವುದೆಷ್ಟು ಎಂದು ಒಂದನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡದೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ವರಮಾನವೇನು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಬಾರದೆ ಲೀಕೇಜ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಅನಂತರಾಮನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾದವರು ಗಂಧದ ಮರವನ್ನೇ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವುದು ಲಾಭಕರವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಜಪಾನೀಸ್ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರಿಗೆಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯನ್ ಹೈ ಕಮಿಷನರು ಎಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಷ್ಟದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮುಂದಾದರೂ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

***ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ** (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಕೇಳಿರುವುದು ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಕಾತರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯ ನಂಬರಿನ ಐಟಂನಲ್ಲಿರುವ 1,92,200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಐಟಂನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ:

> "For (i) the payment of the arrears of distillation charges and sales commission to M/s. W. J. Bush & Co., New York, pending final decision regarding the question of security deposit and (ii) programme of increased production in the Factory"

ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೋದಸಾರಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಡಿಷನಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೇಳಿದಾಗ್ಗೆ ನಾವು 1,200 ಟನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಈಗ 1,700 ಟನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದೆವು, ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ 1,800 ಟನ್ನಿಂದ ಈಗ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಖರ್ಚು ಬಾಬೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಪವರ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೆವು. 1,200 ಟನ್ನಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆಂಬ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಈಗ 15 ರಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಓಷನ್ ಫ್ರೈಟ್, ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್, ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕೆಂದು 1,200 ಟನ್

ಲೆಕ್ಕದಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು. 1,800 ಟನ್ನಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಪ್ರಪೋರ್ಷನೇಟಾಗಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಫ್ರೈಟ್, ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್, ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಇವಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಅದು ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಏಜನ್ಸಿ ಕಮಿಷನ್ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪೋಸ್ಟಲ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಒಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಪೆನ್ಷನ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ 4,200 ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ 200 ರೂಪಾಯಿ, ಅದರ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ 26,345 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 3,27,245 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪೈಕಿ ಇಂಟರ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 2,92,245 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಈ 2,92,245 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊನೆಯ ಐಟಂ—ಛಾರ್ಜಸ್ ಇನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್—ಅದರ್ ಛಾರ್ಜಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಐಟಂಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು 1,92,245 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ವಿವರ.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—We want to know exactly whether you have got your own factory in New York for extracting oil from sandal wood ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member knows much more than myself. (*Laughter*) ನಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಮೆ|| ಡಬ್ಲ್ಯು. ಜೆ. ಬುಷ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯಮೇಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಡ್ಯೂಟಿಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನೇ ರವಾನೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಡ್ಯೂಟಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಾಭದಾಯಕವಾದುದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾವು ಈಗ ಈರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು . . . .

Sri K. PATTABHI RAMAN (Kolar) —Is it because in America they impose a duty on oil and not on wood, you observe this procedure ? Please make it clear.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is exactly correct. ಹೀಗೆ ಮರದಮೇಲೆ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಣ್ಣೆಯ ಮಾರಾಟದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ನಾವು ಈ ಮರದ ಮೇಲೆ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವೇ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೇ ರವಾನೆಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಲಾಭದಾಯಕವೇ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಇವೇ ಎರಡನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿ, ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡಿ, ಅಖೈರಿನಲ್ಲಿ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ನಾವು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಲು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಲಾಭದಾಯಕವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Hon'ble Members are entitled to know the details and I shall be very happy to let you know the details. 1946ರಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಪ್ಪಂದವು ಕೊನೆಯಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಅದು ಪೂರೈಸಿದ ತರುವಾಯ 1946ರಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ಅವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆಹೋದರು. ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಈ ನಮ್ಮ ಎಣ್ಣೆಯ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಆ ಮೆಸರ್ಸ್ ಬುಷ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಪೌತಿಯಾಗಿ ಹೋದರು. ಅವರ ತರುವಾಯ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಏಜನ್ಸಿ ಯಾವುದಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಮೇಲೆ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದೆವು. To be on the safer side, we did not pay them the charges in respect of extraction of oil and also commission. ನಾವು ಈ ಬಾಬನ್ನು ಹೊಸಬರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ–ಹೊಸನಗರ).—ಎಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಐದು-ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಭದ್ರತೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಮೆಸರ್ಸ್ ಬುಷ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಯಜಮಾನರು ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋದಮೇಲೆ ಅವರ ನಂತರ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಇವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 'Sandal Oil clearing charges ; Insurance and delivery in England at the rate of Re. 1 per pound, *i.e.*, is Rs. 20,500.' ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು charges in England ಹೇಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 1,200 ಟನ್ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಅರೆದು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವೆಂದರೆ ಒಂದು ಪೌಂಡಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವೇ ಈ 20,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇನ್ನು Advertisement charges through the Principal Information Officer ಅದು 4,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 'Agency Commission payable on sales of oil during this period' ಇದನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಮಿಷನ್ ಮೊಬಲಗು—ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಹಾಗೇ ನಿಂತುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಅದೇನು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಿಲ್ಲನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ 30-40 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಬಾಕಿ ಮೊಬಲಗಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಆ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 'Payment of Commission to . . . . and Co. Tokio' ಇವರಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—ತಾವು ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಆಯಾ ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನರ ಮೂಲಕ ಏಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆ ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾದ ನಂತರ ಅವರ ಮುಖೇನವೇ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ 6ನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾವೀಗ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು 1953-54ರಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಸಾಲದ ಹಣದಿಂದ ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ 21 ಜನರಿಗೆ ಸಬ್-ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ 10,600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಯ್ಡ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮು ಈ ದಿವಸ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಇದು ಲುಕ್ಸಾನು ಬಾಬು, ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇನೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಲುಕ್ಸಾನಾಗತಕ್ಕ ಬಾಬಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಲುಕ್ಸಾನ್ ಬಾಬು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೀಕೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆನು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That a further sum not exceeding Rs. 11,01,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Industries and Supplies (Except Sericulture)'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 29—CIVIL WORKS

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That a further sum not exceeding Rs. 2,21,32,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Civil Works'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 32—SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

55. SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

Mr. SPEAKER.—The question is:

> "That a further sum not exceeding Rs. 4,30,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Superannuation Allowances and Pensions'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 37—WORKING EXPENSES—IRRIGATION WORKS.

XVII. I.N.E. AND D. WORKS FOR WHICH CAPITAL ACCOUNTS ARE KEPT-WORKING EXPENSES.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a further sum not exceeding Rs. 77,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'I.N.E.D. Works for which capital accounts are kept—Working Expenses'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 40—IRRIGATION.

68. CONSTRUCTION OF IRRIGATION, NAVIGATION, EMBANKMENT AND DRAINAGE WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a further sum not exceeding Rs. 55,70,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works outside the Revenue Account'."

The motion was adopted,

DEMAND No. 41-A—CAPITAL OUTLAY ON CIVIL WORKS.

81. CAPITAL ACCOUNT OF CIVIL WORKS.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a further sum not exceeding Rs. 10,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Capital Account of Civil Works'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 42—ELECTRICITY SCHEMES

81-A. CAPITAL OUTLAY ON ELECTRICITY SCHEMES.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—I want to make this statement. Demands Nos. 1, 11 and 30 will be taken up for consideration on the 17th March 1956 and according to Rule 126, to-day is the last day for tabling cut motions by the Hon'ble Members.

As Hon'ble Members have not sufficient notice of this fact, members may table cut motions in respect of those Demands till 5 P.M. to-morrow.

Now the House will rise and meet at 12 o'clock to-morrow.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 14th March 1956.